

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobkyně **E.S.**, nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne [REDACTED], č. j. [REDACTED],

t a k t o :

I. Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne [REDACTED], č. j. [REDACTED], se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání zákonnosti ve výroku rozsudku uvedeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne [REDACTED], č. j. [REDACTED]. Tímto prvostupňovým rozhodnutím žalovaná rozhodla, že podle § 56 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) se žalobkyni od 6. 10. 2013 snižuje výše invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně na invalidní důchod pro invaliditu 2. stupně.

Žalobkyně namítala, že žalovaná nesprávně posoudila procentní míru poklesu její pracovní schopnosti, dovolávala se § 39 odst. 3 a odst. 5 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná se nezaobírala jejím zdravotním stavem komplexně, ale jen určila rozhodující zdravotní postižení a argumentovala tím, že ostatní zdravotní postižení každé samostatně mají nižší procentní ohodnocení. Žalovaná pominula, že dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. se bere zřetel na vliv ostatních zjištěných zdravotních postižení. Podle žalobkyně je její zdravotní postižení dáno 11 skutkovými zjištěními o zdravotním stavu takové váhy, že ovlivňují její celkový zdravotní stav. Správní orgány se nevypořádaly s tím, jaký vliv mají tato jednotlivá zdravotní postižení na pokles pracovní schopnosti oproti zdravotnímu postižení s vlivem nejvýznamnějším. Soudu navrhovala, aby provedl příslušná skutková zjištění za tímto účelem a domáhala se zrušení napadeného rozhodnutí žalované.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná navrhla provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).

Z předloženého správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti:

Dne 7. 8. 2013 byla u žalobkyně provedena lékařkou příslušné Okresní správy sociálního zabezpečení v Jablonci nad Nisou (dále jen „OSSZ“) kontrolní prohlídka ve smyslu § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, za přítomnosti žalobkyně. Lékařka OSSZ vyšla z vlastního vyšetření, zdravotní dokumentace ošetřující lékařky MUDr. P., dále z odborných nálezů doložených v posudkovém spisu a konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je ethylické poškození jater a pankreatu s dominujícím postižením jater, přičemž při poslední kontrole byl stav hodnocen jako stabilizovaný. Uvedla, že na celkovém funkčním postižení se podílí více chorob, ale nejvýrazněji právě chronická hepatopatie, a zdravotní postižení hodnotila 60 % mírou poklesu pracovní schopnosti dle kap. XI., odd. F, pol. 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s tím, že dle § 3 citované vyhlášky se procentní míra poklesu pracovní schopnosti nemění.

Na základě tohoto posouzení zdravotního stavu žalobkyně vydala žalovaná dne 21. 8. 2013 prvostupňové rozhodnutí, kterým rozhodla o snížení invalidního důchodu od 6. 10. 2013 z důvodu změny stupně invalidity z 3. stupně na 2. stupeň podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, když její pracovní schopnost poklesla jen o 60 %, dle posudku OSSZ ze dne 7. 8. 2013.

Proti tomuto rozhodnutí si žalobkyně podala námitky, ve kterých nesouhlasila s posouzením zdravotního stavu s poukazem na svoje ostatní zdravotní postižení, uváděla, že se nejedná o stabilizované onemocnění, ale stav chronický se zhoršující se tendencí.

V řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobkyně posouzen posudkovou lékařkou žalované dne 4. 11. 2013. Ta v posudku o invaliditě dle § 8 zákona č. 582/1991 Sb. uvedla, že vycházela z dokumentace ošetřující lékařky MUDr. P. a dalších nálezů odborných lékařů, které zde uvedla, včetně aktuálních lékařských zpráv o GIT nálezů, dále vycházela z profesního dotazníku vyplněného žalobkyní. I podle lékařky žalované se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, na kterém se podílí více chorob, nejvýrazněji pak kombinované postižení gastrointestinálního traktu s posudkově dominujícím postižením jater, stav byl hodnocen rovněž s přihlédnutím k aktuálnímu nálezů o GIT vyšetření MUDr. P. ze dne 1. 11. 2013. Následně byly hodnoceny i ostatní zdravotní potíže žalobkyně. Rozhodující onemocnění bylo hodnoceno dle kap. XI., odd. F, pol. 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti 60 % s tím, že tato míra poklesu již nebyla navýšena o další % dle § 3 citované vyhlášky. Rovněž posudková lékařka žalované dospěla k závěru, že se u žalobkyně nejedná o invaliditu 3. stupně, ale o invaliditu 2. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

Ze závěru tohoto lékařského posudku potom žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobkyně podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zamítla a rozhodnutí vydané v 1. stupni řízení potvrdila. V odůvodnění žalovaná uvedla, že po přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně zjistila, že se u ní nejedná

o invaliditu 3. stupně, neboť u ní byl zjištěn pokles pracovní schopnosti jen o 60 %. Žalovaná uvedla, že rozhodující příčinou nepříznivého stavu je kombinované postižení gastrointestinálního traktu s posudkově dominujícím postižením jater, kdy důsledky toxického postižení jater jsou na ústupu a z posledního CT vyšetření dne 7. 2. 2013 je výrazná regrese hepatopatie. Funkční pokles lze přirovnat k těžké poruše z důvodu omezení celkové výkonnosti při fyzickém zatížení. Stanovena byla míra poklesu pracovní schopnosti o 60 % dle kap. XI., odd. F, pol. 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Byly uvedeny důvody, pro které nelze onemocnění hodnotit jako zvlášť těžkou poruchu. Následně se žalovaná vyjadřovala k odvolacím námitkám a zdůraznila stabilizaci zdravotního stavu žalobkyně a vyhodnotila ostatní komorbidity jednotlivě. Uzavřela tím, že podmínky pro snížení invalidního důchodu dle § 56 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém zabezpečení byly splněny, a to z důvodu změny stupně invalidity.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé a dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně, které se týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu a určení procentní míry poklesu její pracovní schopnosti, přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

V soudním přezkumném řízení bylo doplněno posouzení zdravotního stavu žalobkyně posudkem PK MPSV, pracoviště Ústí nad Labem, v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., dle kterého PK MPSV posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.

Podle protokolu o jednání PK MPSV ze dne 20. 3. 2014 jednala PK MPSV v příslušném složení za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství, žalobkyně byla při jednání přítomna a odborným lékařem vyšetřena. Při jednání doložila novou lékařskou zprávu MUDr. P. z oddělení gastroenterologie ze dne 20. 11. 2013. Vyjadřovala se ke svým předchozím zaměstnáním a subjektivním potížím.

PK MPSV v posudku ze dne 20. 3. 2014 konstatovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované se u žalobkyně jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, kdy došlo k poklesu pracovní schopnosti o 60 %, nešlo tak o invaliditu 3. stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, neboť nedošlo k poklesu pracovní schopnosti o více než 69 %, jednalo se tak o invaliditu 2. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Jako dominující příčinu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně PK MPSV označila ethlické poškození jater a pankreatu s dominujícím poškozením jater, které bylo pro omezenou výkonnost organismu při větším fyzickém zatížení přirovnáno k těžké poruše, zdůrazněn byl stabilizovaný stav a přiměřený stav výživy. Onemocnění bylo posouzeno dle kap. XI., odd. F, pol. 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla PK MPSV hodnocena 60 % s tím, že toto ohodnocení bylo zvoleno již se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních onemocnění na pokles pracovní schopnosti, a proto nebyl shledán důvod ke změně dle § 3 a § 4 uvedené vyhlášky.

K tomuto posudku se žalobkyně nevyjádřila, z ústního projednání věci se omluvila s tím, že již nenavrhuje provedení dalších důkazů. Také žalovaná nenavrhovala provedení dalších důkazů.

Provedený důkaz posudkem PK MPSV byl soudem zhodnocen podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku PK MPSV soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost PK MPSV a náležitosti posudku, posudek hodnotí z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav.

V souzeném případě PK MPSV vypracovala posudek v řádném složení, za účasti odborného lékaře z oboru interního lékařství, takže zdravotní postižení žalobkyně mohlo být řádně zhodnoceno dle posudkových kritérií. Žalobkyně byla při jednání PK MPSV dne 20. 3. 2014 přítomna a vyšetřena odborným lékařem, bylo jí umožněno vyjádřit se ke svým dosavadním zaměstnáním a subjektivním potížím, měla možnost doplnit podklady pro vypracování posudku o další lékařské nálezy, což učinila. Posudek PK MPSV obsahuje podrobné odůvodnění hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně v souladu s § 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Zde soud zdůrazňuje, že tento postup je zcela na místě, byť se mu žalobkyně v žalobě brání a zdůrazňuje především počet jejích zdravotních diagnóz. Dále má soud za to, že PK MPSV měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů, nejen zdravotní dokumentaci ošetřující lékařky a posudkovou dokumentaci OSSZ a žalované, ale především dostatečné množství odborných lékařských zpráv, ze kterých PK MPSV důsledně vycházela, včetně aktuálních zpráv a i zprávy MUDr. P. z posledního gastroenterologického vyšetření, kterou žalobkyně předložila přímo při jednání PK MPSV a která byla hodnocena společně s ostatními odbornými nálezy. Tyto lékařské zprávy posloužily PK MPSV ke zjištění, že postižení žalobkyně je na místě hodnotit shodně, jak to učinily již posudkové lékařky OSSZ a žalované, totiž dle kap. XI., odd. F, pol. 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Podle názoru soudu PK MPSV řádně hodnotila, z jakých důvodů takto zdravotní stav žalobkyně posoudila, zdůvodnila, proč je třeba zdravotní postižení hodnotit 60 % poklesu pracovní schopnosti.

PK MPSV shodně uvedla, že ačkoli se nejedná o těžkou poruchu jater z důvodu těžké poruchy kapacity jater, metabolismu, výživy, nedošlo k rozvoji jaterní cirhózy s funkčně významnými mimojaterními orgánovými projevy (když PK MPSV předtím s ohledem na aktuální vyšetření konstatovala stabilizaci hepatopatie jak klinicky tak laboratorně a zdůraznila přiměřenou výživu žalobkyně), je třeba onemocnění jater kvalifikovat jako těžkou poruchu s 60 % mírou poklesu pracovní schopnosti právě z důvodu vlivu onemocnění, jakož i ostatních onemocnění žalobkyně ve smyslu § 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. na celkovou výkonnost organismu zvláště při větším fyzickém zatížení. Posudek PK MPSV vyvrací tvrzení žalobkyně, že žalovaná vycházela z nesprávně určené procentní míry poklesu pracovní schopnosti, neboť posudkové lékařky přehlédly další onemocnění žalobkyně. Z posudku PK MPSV (jakož i předchozích posudků posudkových lékařek OSSZ a žalované) vyplývá, že jejich vliv na celkový zdravotní stav žalobkyně vedl již k závěru, že se u ní jedná o těžkou poruchu jater dle pol. 1c uvedené vyhlášky ohodnocené 60 % poklesu pracovní schopnosti. PK PMSV hodnotila, že rozhodující zdravotní postižení žalobkyně je stabilizované, podle CT vyšetření je výrazná regrese jaterního nálezu a recidivující vředová

choroba je nyní v remisi, bez anemie. Vypracovaný posudek soud považoval za důkaz přesvědčivý, řádně zdůvodňující posouzení nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Závěrem lze zdůraznit, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně právě o 60 % byl shodně hodnocen 3 nezávislými lékařskými posudkovými institucemi, shodně také posudkové lékařky i PK MPSV konstatovaly, že zde není důvod postupovat podle § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. PK MPSV se jednoznačně vyjádřila tak, že ostatní zdravotní potíže žalobkyně, kterých se dovolávala v žalobě, byly vzaty v potaz a vedly k závěru ke zvolení 60 % míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně.

Soud zdůrazňuje, že postup dle § 3 odst. 1, odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb. a navýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není v případě více zdravotních postižení obligatorní a je na místě jen tehdy, pokud je v důsledku působení právě těchto onemocnění pokles pracovní schopnosti větší a tedy vyhláškou určená horní hranice skutečnému poklesu pracovní schopnosti neodpovídá. Jak již bylo řečeno, PK MPSV zdůvodnila, proč tomu tak u posouzení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně nebylo a z jakého důvodu 60 % míra poklesu pracovní schopnosti odráží celkové omezení výkonu organismu především při větší fyzické zátěži žalobkyně.

Podmínky pro získání a trvání nároku na invalidní důchod jsou stanoveny zákonem o důchodovém pojištění. Podle § 39 odst. 1 citovaného zákona je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 citovaného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu 1. stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu 2. stupně a c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu 3. stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje ustanovení § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb. Jestliže se změni skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, je zde dán důvod pro změnu rozhodnutí o důchodu. Pokud dojde ke snížení stupně invalidity, je to důvodem pro snížení důchodu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. d) zákona o důchodovém pojištění.

Soudu nezbyvá než uvést, že v souzeném případě byl zákonným způsobem zjištěn pokles pracovní schopnosti o méně než 70 %, žalobkyně tedy v době vydání napadeného rozhodnutí nebyla ve smyslu § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění invalidní pro invaliditu 3. stupně. Žalovaná vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu, když uvedla, že žalobkyně není invalidní pro invaliditu 3. stupně, ale jen pro invaliditu 2. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) citovaného zákona, a proto jí náleží invalidní důchod pro invaliditu 2. stupně a z tohoto důvodu bylo na místě rozhodnout o snížení invalidního důchodu. Žalovaná tedy v souladu s § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1992 Sb. rozhodla, že nebyl důvod pro vyhovění námitkám žalobkyně, námitky žalobkyně zamítla a napadené prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Není pravdou, že by žalovaná řádně neodůvodnila, jakým způsobem dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 60 %, v odůvodnění napadeného rozhodnutí se rovněž s ohledem na posudkové závěry vyjádřila k vlivu ostatních zdravotních postižení žalobkyně na míru poklesu pracovní schopnosti.

Ze všech uvedených důvodů nebyla žaloba soudem shledána důvodnou a soud ji proto zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., neboť neúspěšné žalobkyni náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovaná na něj podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nemá nárok.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 22. dubna 2014.

Mgr. Lucie Trejbalová,
samosoudkyně